

HỒ VĂN TỬU

Lê Trọng Nghĩa
Nguyên CTV Tiểu đoàn Tây Đô

Chiến tranh đã đi qua; nhớ về quá khứ Tiểu đoàn Tây Đô có nhiều người chỉ huy tài giỏi để lại cho chiến sĩ niềm yêu mến khâm phục. Trong số ấy chúng ta trân trọng kể đến anh Hồ Văn Tửu, người giữ chức Tiểu đoàn trưởng Tiểu đoàn Tây Đô từ năm 1967-1969.

Quê anh ở làng Trường Lạc, quận Ô Môn, tỉnh Cần Thơ. Sinh ra trong một gia đình nông dân nghèo, có đông anh em mà anh là thứ hai. Vì vậy mà vai trò trụ cột ở anh được hình thành rất sớm. Lớn lên trong một làng quê có truyền thống cách mạng và anh đã dần thân vào con đường đấu tranh từ tuổi thiếu niên. Không lập kết, ở lại miền Nam và tham gia Lực lượng vũ trang năm 1960, quá trình chiến đấu anh được trưởng thành. Chiến công của đơn vị do anh chỉ huy ngày một dầy thêm. Năm 1964 anh là Đại đội trưởng C20, năm 1965 là Tiểu đoàn phó Tiểu đoàn Tây Đô, và từ đây đến cuối 1968 anh gắn bó với cán bộ và chiến sĩ Tiểu đoàn, sống vui cùng hưởng, gian khổ cùng chia. Từ nửa cuối năm 1966, anh là Chánh trị viên Tiểu đoàn và năm 1967 là

Tiểu đoàn trưởng.

Hồ Văn Tửu là một mẫu chỉ huy gần gũi quần chúng, tình cảm bao la, chan hòa giữa cán bộ và chiến sĩ, anh rất giản dị trong đời thường, dành cho chiến sĩ từng miếng thuốc hút, miếng ăn, chăm lo cái công sự cho chiến sĩ, chiếc xuồng cho hành quân... Cuộc đời anh với chiến sĩ không có khoảng cách cán binh. Bằng cái tâm trong sáng của anh đã gieo vào lòng cán bộ và chiến sĩ sự cảm mến vô tận và đây là yếu tố quyết định sự thành đạt của mình trong cương vị chỉ huy một Tiểu đoàn cơ động, một quả đấm mạnh của tỉnh Cần Thơ.

Sau tết Mậu Thân 1968, Tiểu đoàn nhận mệnh lệnh về địa bàn huyện Châu Thành B. Trưa 20/5/1968 tại Rạch Trà Ếch xã Trường Long, Tiểu đoàn trưởng hạ lệnh hành quân vượt lộ số 4 để kịp giờ G trong đợt tiến công vào Cần Thơ từ hướng Xóm Chài. Thời điểm đơn vị khó khăn về quân số do thương vong sau những trận đánh ác liệt căng thẳng. Anh đã động viên, kêu gọi tinh thần vượt khó và quyết chiến để hoàn thành nhiệm vụ. Nghe anh, tin anh đơn vị bùng lên khí thế thi đua giết giặc lập

công khi về địa bàn mới đảm đương một hướng quan trọng.

Còn nhớ có một trận đánh, ta thắng lớn có ý nghĩa rất quan trọng gắn liền với vai trò trí dũng của Hồ Văn Tửu, đó là trận Ông Cửu xã Thường Thạnh ngày 10/6/1968. Tiểu đoàn và cán bộ nhân dân xã Thường Thạnh tiêu diệt 01 tiểu đoàn chủ lực, đánh thiệt hại nặng 2 tiểu đoàn khác của E33 Sư 21 ngụy. Nhân dân ta hồ hởi, kẻ địch bàng hoàng, ngụy quân ngụy quyền ở Cần Thơ hết hoảng.

Hôm ấy Tiểu đoàn Tây Đô đang triển khai lực lượng tại khu vực ấp Thạnh Huệ xã Thường Thạnh từ Rạch Ông Cửu lớn, nhỏ đến Bà Vèn. Tất cả từ Tiểu đoàn trưởng đến chiến sĩ đều sẵn sàng

chiến đấu, theo một phương án chống càn quét bằng hình thức phòng ngự trận địa. Sáng mùng 10/6 sư đoàn 21 đưa d2e33 hành quân giải tỏa tiến vào khu vực Thường Thạnh.

Chiếc trực thăng chỉ huy bay cao điều động Tiểu đoàn 2 tiến vào ngọn Rạch Ông CỬ nhỏ, nơi C23 chiếm lĩnh. Mặc dù tinh thần đầy đủ, vũ khí sẵn sàng nhưng do phía trước bị cở che khuất, tốp địch ở ngoài giả vờ ở ứng quân nhưng cử tốp khác lợi dụng địa hình áp sát công sự C23 và nổ súng, phút chốc B1.C23 mất công sự, cuộc chiến đấu trở nên cam go. Đồng chí Hồ Văn Xoàng - Đại đội trưởng tổ chức khôi phục nhưng kế hoạch chưa thành đã hy sinh. Tình hình thêm nghiêm trọng, Hồ Văn Tử xử lý : điều Trần Văn Triều - Đại đội phó C28 thay đồng chí Xoàng làm Đại đội trưởng; Ra lệnh C23 giữ trận địa còn lại và kèm chế không cho địch phát triển; ra lệnh cho C28 vòng phải, C20 và trinh sát, thông tin vận động vòng trái đánh sau đội hình tiểu đoàn địch. Chiếm được công sự quân ta, địch tự mãn và càn hí hửng. Các mũi quân ta chấp hành nghiêm mệnh lệnh hành động đúng phương án đã vạch, tiểu đoàn trưởng ra lệnh cho C23 nổ súng phản kích đánh bật địch thu hồi trận địa. C20, C28 bao vây cả tiểu đoàn địch không kịp

trở tay, ta tiêu diệt toàn bộ Tiểu đoàn 2 chủ lực Sư 21 nhanh gọn, diệt tên tiểu đoàn trưởng trên cánh đồng Ông CỬ - Cái Răng bé, một số chạy thoát bị d301 quân khu diệt hết tại Ngã Bát - Ông Tim. Một quyết định quan trọng chuyển từ bị động sang tiến công thắng lợi, thu gần 100 súng; trong đó lần đầu tiên thu súng AR15 và máy thông tin PRC25 hiện đại mà Mỹ vừa trang bị cho sư đoàn 21. Thắng lợi trận đánh là công lao của cán bộ và chiến sĩ Tiểu đoàn nhưng gắn liền với vai trò cá nhân mưu trí, sáng tạo và dũng cảm của Hồ Văn Tử.

Tiểu đoàn 2/e33 Sư 21 bị diệt, địch phản ứng mạnh : cho 3 trận địa pháo từ đài phát thanh Cần Thơ. Cả bảo và pháo hạm bắn dữ dội vào trận địa, máy bay ném bom hàng trăm phi vụ làm trận địa tan nát, chưa đủ, chúng còn dùng chất độc rải xuống hủy diệt lực lượng ta, nhiều đồng chí hy sinh, bị thương, số khác bám chặt công sự tiếp tục chiến đấu. Địch đưa 2 tiểu đoàn còn lại của e33 vào ứng cứu. Hồ Văn Tử đứng vững vị trí chỉ huy, tranh thủ phút giây pháo địch ngừng bắn trao cho chiến sĩ từng liều thuốc, bình dị như vậy mà sâu sắc vô cùng.

Sự bình tĩnh, tự tin của người chỉ huy là hành động cụ thể lôi cuốn cán bộ và chiến sĩ giữ vững niềm tin, củng cố ý chí quyết thắng

bước vào cuộc chiến đấu cam go đang sắp diễn ra.

Hai tiểu đoàn địch hành quân trong sự yểm trợ của hỏa lực hùng mạnh nhưng không tránh khỏi sự đánh trả của các chiến sĩ đoàn bộ và C20, chúng bị thương vong thêm một số nữa, không chiếm được trận địa của ta. Lòng dũng cảm, khí phách anh hùng của người lính Tây Đô làm chùn bước quân hùng tướng mạnh của Sư đoàn 21. 16 giờ bọn chúng tháo chạy về Cần Thơ, để lại cánh đồng Ông CỬ ngổn ngang xác chết.

Nhân dân xã Thường Thạnh, Thường Đông, Đông Phước và cả Châu Thành B nức lòng phấn khởi, vì đây là trận đánh lớn nhất, ác liệt nhất và tiêu diệt nhiều địch nhất trên quê hương mình, mà kẻ địch là một lực lượng chủ lực trang bị hiện đại trong thời điểm sau tết Mậu Thân.

Chiến thắng Ông CỬ là chiến công có ý nghĩa quan trọng, lịch sử ghi nhận trận đánh là mốc son sáng chói, một ý chí quyết chiến quyết thắng ở đỉnh cao của Tiểu đoàn bộ binh Cần Thơ. Chiến thắng Ông CỬ gắn liền với một con người có dũng khí, có nhân văn, có kỷ luật và một phong cách bình dị đã tạo nên sự đoàn kết cán - binh, sức mạnh của một tập thể anh hùng. Đó là Hồ Văn Tử.

L.T.N